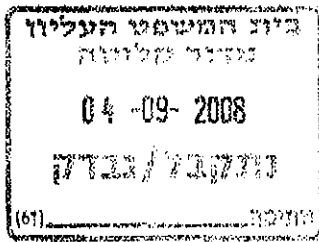

בג"צ 3091/99
קבוע: 8.9.08

בבית המשפט העליון
בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

האגודה לזכויות האזרח בישראל
ת.ד. 35401 ירושלים 91352
טל. 02-6521218 פקס. 02-6521219

העותרת

נגד

1. כנסת ישראל
 2. ממשלת ישראל
- על ידי פרקליטות המדינה,
משרד המשפטים, ירושלים

המשיבה

הודעה מעדכנת מטעם פרקליטות המדינה

לקראת הדיון בעתירה, הקבוע ליום 8.9.08, מתכבדים המשיבים להגיש לבית המשפט הנכבד הודעה מעדכנת מטעמם, כדלקמן:

1. ביום 13.2.08 הגישו המשיבים הודעה מטעמם, ובה פירוט בדבר התקדמות הליכי ניתוק החקיקה ממצב שעת החירום. עתה, לקראת הדיון העתידי להתקיים בעניינה של העתירה, יבקשו המשיבים לעדכן את בית המשפט הנכבד בהתקדמות הנוספת שחלה בענייננו מאז הגשת ההודעה הקודמת, כפי שיפורט להלן.
2. בפתח הדברים יבקשו המשיבים לעדכן את בית המשפט הנכבד, כי ביום 5.5.08 אישרה הכנסת, על פי הצעת הממשלה, את הארכת מצב החירום עד ליום 31.3.09.

התקדמות הליכי החקיקה:

3. הצעת חוק הפיקוח על ייצוא בטחוני, התשס"ז-2006 אשר לפי העדכון חקודם עברה בקריאה שנייה ושלישית בכנסת ביום 17.7.07, פורסמה כחוק הפיקוח על ייצוא ביטחוני, התשס"ז-2007, בסייח תשס"ז מסי 2105 מיום 26.7.2007 בעמ' 398. במקביל בוטלו צו ואכרזות מכוח חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, התשי"ח-1957 ובכך צומצמה רשימת

- החיקוקים אשר בהיותם מכוח החוק האמור, היו מותני בתוקפה של ההכרזה על מצב חירום.
4. כאמור בעדכון הקודם, **תזכיר החוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט)**, התשי"ד-1954. שנועד לתקן את החוק הקיים, אושר על ידי ועדת השרים לענייני חקיקה ביום 20.1.08. החוק אושר בקריאה ראשונה ביום 19.5.08, ונמצא כיום בדיון בוועדת חוץ ובטחון של הכנסת.
5. **פקודת הפטנטים והמזגמים, 1926** - כאמור בעדכון הקודם, חלק ה' לפקודה מקנה סמכויות שונות לשר הבטחון בשעת חירום. הצעת חוק לביטול חלק ה', תוך קביעת הסדר חליפי, מצומצם יותר, שאינו תלוי בהכרזה על מצב חירום עברה בקריאה ראשונה בכנסת ביום 18.1.05. ביום 10.6.08, אושרה הצעת החוק בקריאה שנייה ושלישית.
6. **סעיף 11 לחוק כלי היריה, התש"ט-1949** - המשיבים יבקשו לעדכן את בית המשפט הנכבד, כי הצעת החוק הכוללת את ניתוק סעיף 11 ממצב החירום עברה בקריאה שנייה ושלישית ביום 4.3.08.
7. במסגרת ההליכים להחלפת החוק להארכת תוקף של תקנות שעות חירום (פיקוח על כלי שיט) [נוסח משולב], התשל"ג-1973, המותנה בהמשך קיומה של הכרזה של מצב חירום, מצויים כעת בהליכי חקיקה 3 דברי חקיקה:
- א. **חוק הספנות (כלי שיט זר בשליטה של גורם ישראלי) התשס"ה-2005**, שהתקבל בכנסת ביום כ' בתמוז התשס"ה, 27.7.05.
- ב. **הצעת חוק הספנות (עבירות נגד בטחון השיט הבינלאומי ומתקנים ימיים), התשס"ה-2005**, שעברה בקריאה ראשונה ביום 25.1.05, אושרה בוועדת חוקה לקריאה שנייה ושלישית ב- 29.7.08.
- ג. **תזכיר חוק הספנות (ביטחון), התשס"ח-2008**, הופץ כתזכיר חוק ביום 22.1.08. בשלב זה, טרם התקבלו כל הערות הנדרשות מהגופים הרלוונטיים לשם הבאתו כטיטות חוק לאישור ועדת שרים לחקיקה.
8. **חוק רישום ציוד וגיוסו לצבא הגנה לישראל (תיקון מס' 4)**, התשס"ו-2006, כולל, בין היתר, את ביטול תלות תקפו של החוק בקיומה של ההכרזה על מצב חירום. החוק אושר בקריאה שנייה ושלישית ביום 2.4.08.
9. כפי שצינו המשיבים בהודעתם הקודמת, צוות בינמשרדי הכולל נציגות של גורמים שונים (ובין היתר, מחלקת ייעוץ וחקיקה במשרד המשפטים, הפרקליטות, חשב"כ, המל"כ, משרד הביטחון, הצבא, משטרת ישראל והמשרד לביטחון הפנים) פועל לגיבוש תזכיר חוק כולל בנושא המאבק בטרור.

במסגרת טיוטת התזכיר המתגבשת כלולים נושאים רבים, ובכלל זה – עבירות (לרבות עבירות הקשורות לארגון טרור), החמרה בענישה בעבירות טרור, הוראות מיוחדות לגבי תחולת הדין, ראיות וסדרי דין מיוחדים בעבירות טרור, הוראות הנוגעות לסמכויות מינהליות, סעדים זמניים ותפיסה מינהלית, ותיקוני חוקים נוספים. במסגרת עבודת הצוות נבחן היחס בין החקיקה החדשה לחקיקה הקיימת, ובכלל זה פקודת מניעת טרור.

במהלך השנה האחרונה נמשכה עבודת מטה מקיפה במסגרת הצוות הבין משרדי. בשלב זה גובש נוסח מתקדם של טיוטה, הצוות הבין משרדי שבוחן את ההסדרים שבפקודת מניעת הטרור, התש"ח-1948, מקווה להפיץ תזכיר בעוד כשנה.

10. ביחס לחוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, התש"ח-1957 וצווי הפיקוח שהוצאו מכוחו, יצוין, כי במסגרת פעולת משרדי הממשלה לניתוק החקיקה מן ההכרזה על מצב חירום, החלו משרדי הממשלה השונים, זה מכבר, במהלך לביטול צווי הפיקוח שבתחום אחריותם, כאשר ידוע כי חלק מן הצווים מכילים הסדרים אשר החלפתם בחקיקה ראשית ונדרוש השקעת זמן ומשאבים מרובים ביצירת הסדרים מקיפים ומפורטים.

במהלך השנים בוטלה כמות בלתי זניחה של צווי פיקוח.

בהודעה הקודמת עדכנה המדינה כי המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (חקיקה) פנתה ליועצים המשפטיים של משרדי הממשלה, בבקשה כי תוכן תוכנית עבודה להתוויות דרכי הטיפול בביטול צווי הפיקוח. בעקבות פניה זו, חלק ממשרדי הממשלה דיווחו על עריכת החבחה הנדרשת בין צוים שתיקונם יעשה על דרך חקיקה ראשית, לבין צוים שניתן לתקנם בחקיקת משנה. בנוסף, דיווחו על כ-20 צוים המצויים בשלבים מתקדמים לקראת ביטולם. בנוסף, יצוין כי מאז העדכון הקודם בוטלו מספר צוים נוספים בעקבות חקיקתו של חוק היצוא הביטחוני, התשס"ח-2008.

11. ביחס לחוק שעות עבודה ומנוחה, התש"א-1951, יצוין כי ישנה בעייתיות בביטול זיקתו של החוק להכרזה על מצב חירום. למעשה, ככלל, העבודה בשעות נוספות (מעבר לשמונה שעות עבודה יומיות) המתקיימת במשק הישראלי מותרת מכוח סעיפים 11 ו-15 לחוק שעות עבודה ומנוחה, שמכוחם יצא היתר כללי לפי חוק שעות עבודה ומנוחה (י"פ 1977, עמ' 553), והיתר כללי להעבדה בשעות נוספות במפעלים שבהם עובדים שבוע עבודה בן חמישה ימים לפי חוק שעות עבודה ומנוחה (י"פ 3669, י"ב בסיון ה'תשמ"ט, 15.6.1989). החיתרים האמורים השתמשו בהוויית המשק הישראלי עד שלא ניתן לשנותם מבלי למצוא חלופות הולמות. יצוין, כי בנושא זה ישנן התחייבויות באמנות בינלאומיות, וכי מצאית חלופות כגון אלו, מחייבת, על פי חוקת ארגון העבודה הבינלאומי, תהליך של היוועצות עם גורמים שונים במשק.

בהודעתה הקודמת עדכנה המדינה כי נשקלת האפשרות להקים צוות בינמשרדי אשר יבחן חלופות אפשריות להסדר חליפי של העסקה בשעות נוספות במשק, בהתחשב עם הנורמות המקובלות בעולם בנושא זה ועם הצרכים של השוק הישראלי.

כיום נבקש לעדכן כי משרד התמי"ת הקים צוות כאמור. עד כה קוימו שתי ישיבות בהן הוצגו ניתוחים של יחידת הרישוי של המשרד. כמו כן קויים דיון מקדמי עם גורמי רו"ן (לשכת התאום של המעסיקים).

מנהל כלכלה ומחקר של משרד התמי"ת עוסק בימים אלו בבחינת המשמעויות הכלכליות של השינויים בהיקף ההיתרים לחעסקה בשעות נוספות.

12. עמדת המשיבים העומדת בעינה הינה כי לאור מצב החירום האמיתי השורר בארץ בימים אלה, ההכרזה על מצב חירום נמצאת בגדרי מתחם הסבירות של שיקול הדעת של המשיבים.

13. עבודת המטה הבין משרדית לניתוק החקיקה ממצב החירום נמשכת, ללא קשר לעתירה התלויה ועומדת. עבודה זו תימשך גם בעתיד. כפי שפורט בהרחבה, קיים פיקוח שוטף ומתמיד של הכנסת על סוגיה זו. עמדת המשיבים היא, כאמור, כי אין בעתירה עילה להתערבות בית המשפט הנכבד בפעולת המשיבים, וכי יש מקום לדחיית העתירה.

היום, ד' אלול, תשס"ח

4 ספטמבר, 2008

אסנת מנהל
מנהלת מחלקת הבג"צ
בפרקליטות המדינה